

Prípravné obdobie pred narodením Ježiša Krista

Oslava Narodenia nášho Pána sa dá sledovať od polovice štvrtého storočia. Cirkev v Ríme bola prvá, ktorá oslavovala Pánovo narodenie. Mnohí sa domnievajú, že dátum 25. decembra bol vybratý preto, aby nahradil sviatok boha Mitru a slávnostnú oslavu narodenia nepremožiteľného boha slnka. Iní si myslia, že termín bol vybratý preto, že rímsky pohania oslavovali víťazstvo slnka. Okolo tohto dňa slnko „premôže“ tmu a dni sa začnú predlžovať. Na niekoľkých miestach proroci volajú Ježiša Krista „Slnko spravodlivosti.“ Vhodne a zámerne vybrali deň, keď slnko začína svoj víťazný cyklus svetla a noc sa skrakuje.

Svätý Gregor Nazianský v niekoľkých kázňach uvádza tento pôst vo východných cirkvách okolo roku 379 alebo 388. Po jeho odchode z Konštantínopolu sa oslava Kristovho narodenia 25. decembra zanedbala. V roku 395 cisár Honórius znovu zaviedol slávenie tohto sviatku. Sv. Ján Zlatoústý zaznamenal, ako zaviedol tento pôst v Antiochii okolo roku 380. Jasne hovorí, že ho zaviedol podľa vzoru Rímskej cirkvi. Sv. Ján veril, že rímski kresťania vedia dátum Kristovho narodenia lepšie ako ktokoľvek iný, pretože mali prístup do archívov cisárskeho mesta. Prvá zmienka o prípravnom období pred Narodením Pána je zmienená v dekréte koncilu zo Zaragozy (rok 380).

Naše prípravné obdobie sa vyvinulo neskôr. Odborníci sa rozchádzajú pri určení presného času, no niektorí tvrdia, že sa tak stalo v šiestom storočí. Iní sa domnievajú, že sa tak stalo neskôr. Súčasné liturgické obdobie pred Narodením bolo definitívne ustálené až na Konštantínopolskom sneme v roku 1166. Koncil sa uzniesol, že pôst sa bude začínať 15. novembra a bude trvať do 24. decembra vrátane.

Na rozdiel od Veľkého pôstu pred sviatkom Vzkriesenia (Paschou), je Filipovka menej známa alebo praktizovaná v byzantskej cirkvi a nemá ani svoju detailnú štruktúru. Faktom však ostáva, že Filipovka je starobylou praxou prípravy na Vtelenie a Bohozjavenie Ježiša Krista. Týchto 40 dní pôstu je dôležitých a mali by sa zachovať a praktizovať. Pôst Filipovky nám môže pomôcť lepšie pochopiť a vážiť si všetko z Božieho plánu spásy. Pôst Filipovky bol ustanovený, aby nás pripravil na prijatie Krista do sveta a začiatok jeho verejného účinkovania. Príchodom do Betlehema a Narodením 25. decembra sa začíname pripravovať na Bohozjavenie. Neostávame stáť pri Narodení. Naša radosť z Božieho príchodu nás

poháňa dopredu a vidíme Bohozjavenie. S Bohozjavením zakúšame začiatok Kristovho zjavenia, ktorý nám zjavil tajomstvo Boha. Najviac zo všetkého poukazuje Bohozjavenie na tajomstvo Trojice, tajomstvo dlho naznačované v Starej Zmluve.

Máme pred sebou pôstny čas Filipovky, kedy nás Cirkev nechce zaviazať nejakou pôstnou disciplínou, ale skôr pozvať k tomu, aby sme sa z lásky k Ježišovi Kristovi, ktorý prichádza na túto zem kvôli spáse každého jedného z nás, zriekli aspoň nejakých príjemných vecí či pokrmov, a skrze intenzívnejší duchovný život pripravili svoje srdcia ako jasle pre novonarodeného Božieho Syna.

Požehnaný čas Filipovky.